

Fylkesvise planer for småkraftverk

Forslag til metodikk for å vise både nytteverdi og skadevirkning

Småkraft AS fremlegger nå et forslag til praktisk metodikk for å sammenstille nytteverdi og skadevirkninger, slik at det kan gis et helhetlig bilde av virkningene ved småkraftutbygging. Metoden kan benyttes både for et enkeltstående kraftverk og for flere kraftverk i samme område, og fremstille sumvirkninger på en logisk og lett forståelig måte. Det kan også benyttes for å vise kriterier som hensyntar begge parametre,

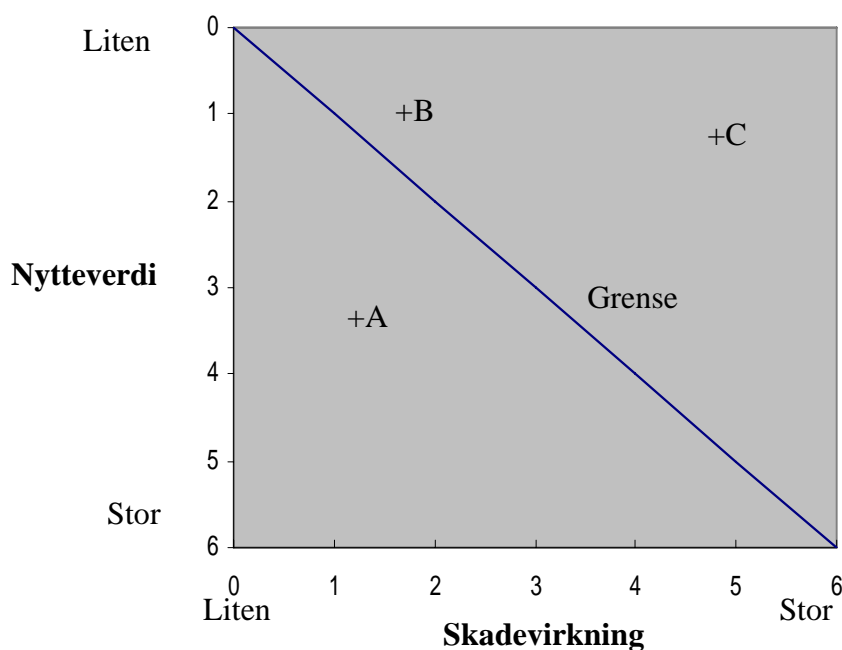
Metodikken er i prinsipp ganske lik det som ble benyttet i Samlet Plan for rangering av prosjekter, og er godt egnet for en samlet fremstilling av parametre som ikke kan måles likt.

Forslaget er følgende:

- Samlet skadevirkning for et kraftverk gis en karakter 0-6, hvor høy verdi betyr stor skadevirkning.
- Samlet nytteverdi for et kraftverk gis en karakter 0-6, hvor høy verdi betyr stor nytteverdi.
- Det etableres et diagram med nytteverdi langs en akse og skadevirkning langs den andre. Akse for nytteverdi gis motsatt skala, slik at stor nytteverdi ligger nærmest origo.

Hvert enkelt kraftverk angis i diagrammet med samlet nytteverdi og skadevirkning. De kraftverk med lite skadevirkning og stor nytte vil da ligge nede til venstre nær origo. De kraftverkene med minst nytte i forhold til skadevirkning vil ligge mot høyre øvre hjørne..

Ved å sammenstille flere kraftverk i et område kan det lett gis et samlet inntrykk av både nytteverdi og skade, uten ensidig å vektlegge den ene parameteren. Vi tror at dette kan bli et enkelt og effektivt verktøy for å vurdere enkeltprosjekt og for å vurdere sumvirkninger. I diagrammet under er illustrert hvordan et kraftverk kan presenteres sammen med ev. grenser.

Som nytteverdi beregnes prosjektets totale samfunnsmessige nytteverdi, ikke bare den lokale verdiskapningen. En kapitaliseringsrente på 4,5% og levetid 60-100 år vil gi en total verdi på eksempelvis 10 kr/kWh, avhengig av hvilken kraftpris som legges til grunn. Denne verdsettelsen vil være uavhengig av hvilken utbyggingspris et prosjekt har og hvordan fordelingen mellom grunneier og andre er, og vil derfor være enkel å benytte i fylkesplansammenheng.

Inntil videre antas at karakter 0-6 kan oversettes direkte fra kroneverdi, men at kroneverdi varierer fra område til område.

Kommuner kan gi innspill på nytteverdi som går utover det direkte økonomiske i prosjektet, slik som opprettholdelse av bosetting etc. Men antakelig er det en fordel å omsette dette i kroner på samme måte som over.

Småkraft AS
16/9 2008